

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С. З. Гжицького

Біолого–технологічний факультет

Кафедра технології виробництва і переробки продукції дрібних
тварин

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИСТАВОК СОБАК

Методичні вказівки для проведення лабораторних занять
з дисциплін “Організація та проведення виставок домашніх тварин
(Хендлінг)” для студентів 4 курсу біолого–технологічного
факультету за спеціальністю 204 – Технологія виробництва та
переробки продукції тваринництва
(освітня програма «Зоофізіотерапія»)

Львів – 2023

Методичні вказівки підготували:

- кандидат с.-г. наук, доцент **Фіялович Л. М.**
- кандидат с.-г. наук, доцент **Паскевич Г.А.**
- кандидат с.-г. наук, доцент **Петришак О.Й.**
- кандидат с.-г. наук, доцент **Барило Б.С.**
- кандидат с.-г. наук, доцент **Луник Ю. М.**

Рецензенти:

- завідувач кафедри годівлі тварин і технології кормів ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького, доктор с.-г. наук, професор **Півторак Я. І.**
- доцент кафедри генетики і розведення тварин ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького, кандидат с.-г. наук, доцент **Боднар П. В.**

УДК 636.7:658.659(074.114)

Особливості організації та проведення виставок собак: Методичні вказівки для проведення лабораторних занять з дисциплін “Організація та проведення виставок домашніх тварин (Хендлінг)” для студентів 4 курсу біолого–технологічного факультету за спеціальністю 204 – Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва (освітня програма «Зоофізіотерапія») / Фіялович Л. М., Паскевич Г. А., Петришак О. Й., Барило Б. С., Луник Ю. М. Львів: ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького, 2023. 30 с.

Рішення про доцільність публікації прийнято на засіданні кафедри технології виробництва і переробки продукції дрібних тварин, протокол № 3 від 17.11. 2023 року.

Методичні рекомендації затверджені на засіданні методичної ради біолого–технологічного факультету, протокол № 3 від 14.12. 2023 року.

З М І С Т

ВСТУП	4
Тема 1. Особливості організації виставок собак різних порід	6
Завдання для самостійної роботи студентів	14
Запитання для самоконтролю знань	15
Тема 2. Особливості проведення виставок собак різних порід	16
Завдання для самостійної роботи студентів	20
Запитання для самоконтролю знань	21
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	22
ДОДАТКИ	23

ВСТУП

За оцінками кінологів сьогодні у світі нараховується біля 500 порід собак. Сучасна систематизація порід найчастіше пов'язана з різними природними особливостями, якостями собак (гострий нюх, гарний слух, хороший зір, швидкість руху, фізична сила, спритність, і головне, податливість до виконання різних команд та завдань) та з роботою, яку вони виконують.

Розведенням чистопородних собак займаються у всіх країнах. Переважно собаківництво ведеться кінологічними спілками і клубами. Законодавчою організацією в кінології є Міжнародна кінологічна федерація (*FCI*), створена з метою розвитку та захисту чистопородного собаківництва. Під її керівництвом проводять міжнародні (всесвітні) виставки і змагання сучасних порід собак. Більшість європейських країн і США є членами *FCI – Federation Synologique Internationale*.

У кінологічних спілках, клубах і розплідниках України успішно вирішуються теоретичні і практичні питання розведення, особливості правильного утримання, виховання, догляду, годівлі, ветеринарного захисту тварин у залежності від породи, віку, фізіологічного стану та напряму використання тощо.

Методичні вказівки підготовлені відповідно до типових програм для проведення лабораторних занять з дисциплін “Організація та проведення виставок домашніх тварин (Хендлінг)” для студентів біолого-технологічного факультету за спеціальністю 204 – Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва ОП «Зоофізіотерапія».

Запропонована методична вказівка дає можливість здобувачу вищої освіти самостійно виконати лабораторні заняття з тем: «Особливості підготовки до участі у виставках–конкурсах». До кожної із запропонованих тем розроблені завдання для самостійної роботи студентів, запитання для самоконтролю знань, а також список різних сучасних джерел рекомендованої літератури. Для того, щоб розширити знання про різноманітність порід у додатках наведено світлини собак та певну інформацію, цікаві факти про них. Розглянуто сучасний стан організації кінологічних виставок різного рівня у собаківництві. Показано практичні завдання, які вирішує експертна оцінка собак на виставках.

Тема 1.

Особливості організації виставок собак різних порід

Унаочнення та обладнання: наочні матеріали: таблиці порід собак; відеозаписи кінологічних виставок; фотоальбоми порід собак та кінологічних виступів.

Мета заняття: вивчення сучасних порід собак, різноманітності порід, особливостей підготовки до участі у виставках–конкурсах.

Теоретичне обґрунтування

Сьогодні дуже важко уявити собі собаківництво без виставок собак. Часто, саме за наслідками виставок судять про племінну цінність собаки, що визначається за:

- *походженням (родовід),*
- *екстер'єрною оцінкою на виставках,*
- *а також якістю отриманого потомства при племінному розведенні собак.*

Розведення племінних собак, чистопородність і достовірність їх походження ґрунтується на вивченню генетичних основ і механізмів. Сьогодні мало відомо аргументованих фактів щодо механізмів породоутворення у собаківництві. Проте доступною є можливість генетичної оцінки собак, яка неможлива без єдиної світової системи розведення та уніфікованої бази даних.

Експертиза походження племінних собак. У сучасному собаківництві особливо актуальними є питання чистопородності і контролю достовірності походження собак (родовід). Як спосіб контролю генофонду чистопородних племінних тварин різних порід

(відповідно до стандартів і методик Міжнародного товариства вивчення генетики тварин – *International Society of Animal Genetics* – *ISAG*) у інших країнах використовують генетичні методи, здатні кардинально змінити племінну роботу у собаківництві в цілому.

Ціллю роботи кінологічних підприємств є збереження та покращення генофонду чистопородних собак.

Генетичний контроль походження дрібних тварин (родовід), їх паспортизацію широко застосовують у племінній роботі з собаками в більшості європейських країн і США, які є членами *FCI* – *Federation Cynologique Internationale*.

Вони практично стали обов'язковим елементом обліку поголів'я собак різних порід. Контроль достовірності походження засвідчує достовірність родоводів племінних собак, що забезпечує ефективність селекційної роботи.

Виявлення у отриманого потомства генів, яких немає у його батьків, свідчить про контроль та невідповідність запису про походження племінних собак (*Canis familiaris*).

Аналіз генетичного різноманіття собак. Собака (*Canis familiaris*) як вид має унікальний набір генів – генофонд.

Генетичний ресурс виду включає внутривидове і внутріпородне різноманіття і його збереження, що має практичне значення у сучасному собаківництві. Першочерговим питанням національної кінології у збереженні генетичного різноманіття у породах собак є моніторинг їх племінних ресурсів.

Для оцінки племінних ресурсів, як і у інших основних видах і породах сільськогосподарських, свійських й domestikованих тварин, застосовують генетичні методи.

Оцінка генетичної різноманітності собак здатна істотно доповнити і покращити програми їх розведення у кінологічних клубах і розплідниках.

Найчастіше у собаківництві зустрічаються такі організаційні форми як клуби, розплідники та заводчики. Робота заводчиків в кінології має свої особливості в порівнянні із заводчиками продуктивних домашніх тварин.

Клуби ведуть спеціальну документацію, організовують виставки і регулярно відправляють звітну документацію про проведені роботи в КСУ– Кінологічну Спільку України, що представляє нашу країну в *FCI*.

До складу кожного клубу може входити деяка кількість розплідників. Розплідники – це організація, яка займається чистопорідним розведенням собак.

Планування у клубах розведення собак та у розплідниках виражається у вигляді планування (перспективного і поточного) племінної роботи.

Актуальною є проблема інбридингу в собаківництві. Негативним наслідком інбридингу є інbredна депресія, що нерідко призводить до зниження здатності до відтворення та посилення сприйняття захворювань. В кінології відомо багато прикладів, коли інбридинг не призводив до небажаних наслідків.

Генетичні дослідження у собаківництві розширюють і поглиблюють сучасні уявлення кінолога–селекціонера про особливості племінного матеріалу, з яким він проводить роботу.

У процесі селекції, наукових досліджень, експериментальної та пошукової роботи створюються або виявляються бажані генотипи,

які є вихідним матеріалом для удосконалення існуючих порід собак і виведення нових.

В племінній справі при удосконаленні існуючих і виведенні нових порід собак відіграє велике значення повноцінна годівля. Повноцінна та правильна годівля має вирішальний вплив на здоров'я, темпи росту, розвитку, будову тіла і масу собак різних порід та різних статевовікових груп.

Також актуальним в собаківництві є питання проведення державного обліку поголів'я собак різних порід та впровадження генетичної експертизи собак в українській кінології, як це зроблено у більшості європейських країн світу і США.

Експериментальне забезпечення молекулярно–генетичної оцінки поголів'я породистих собак вже проводиться в Українській лабораторії якості продукції АПК та в Інституті розведення та генетикитварин НААН України.

Кінологічна освіта, наука і практика є визначальним чинником в розвитку вітчизняної кінології.

З погляду кінологів, виставка – це найважливіший захід, де демонструються досягнення в племінній роботі, оцінюється загальний рівень поголів'я собак різних порід, наголошуються тенденції в розвитку породи. Тому участь у виставках – це обов'язок всіх племінних тварин, адже саме по результатам виставок судять про племінні цінності собаки.

Екстер'ерна оцінка племінних собак на виставках різними експертами.

Основним методом оцінки показників екстер'єру дрібних тварин у собаківництві при експертизі на сучасних виставках собак є окомірний описовий метод, коли за допомогою спеціальної термінології описується загальна тілобудова та розвиток окремих статей тварини.

Даний метод є суб'єктивним (оцінка експерта суб'єктивна) та залежить від досвіду експерта для майбутнього аналізу та його знання стандарту породи на різних виставках. Крім того, дуже важливим є хендлер, що уміє так подати собаку, що вона отримує потрібні титули під час проведення сертифікатних виставок.

У сучасному собаківництві прийнята спеціальна термінологія при видачі коротких описів екстер'єру експертом, що побудована на анатомо-фізіологічній основі та має елементи зоотехнії.

Екстер'єр собак відіграє велику роль у відборі племінних собак, так як являється безпосереднім показником типу конституції, здоров'я, міцності тварини та адаптаційної здатності їх до певних умов утримання, використання і годівлі.

Оцінка екстер'єру за зовнішніми критеріями звичайно проводиться на всепородних та монопородних виставках собак, які організують громадські організації України та міжнародні, що займаються собаківництвом.

Загальна окомірна оцінка екстер'єру — основний метод експертизи племінних собак на виставках різного рангу, що є найбільш поширеною у тваринництві. При оцінці екстер'єру отримуємо загальне враження про конституцію, породність тварини,

правильність будови (особливості будови тварини) і пропорційності окремих статей (загальний тип, співвідношення частин та порівняння їх з стандартом породи).

У собак мисливських порід існує комплексна оцінка — бонітування. Вона складається з оцінок за наступними показниками:

- *мисливські якості, їх універсальність та різнобічність;*
- *породність, конституція й екстер'єр;*
- *походження (родовід);*
- *класні потомки.*

Але бальна оцінка за екстер'єр проставляється на підставі оцінки, яка отримана собакою на екстер'єрній виставці.

Багато власників тварин нехтують рекомендаціями і не дають собаці необхідного фізичного навантаження, що призводить до зниження бальної оцінки експерта на виставці.

Рух собаки говорить про його тілобудову, приховану, коли собака стоїть нерухомо, оскільки рух відображає його фізичну координацію, пропорціональність та стан здоров'я.

Стан здоров'я, інтенсивність росту і розвитку раннього віку молодняку в основному залежить від особливостей утримання, відповідного догляду, специфіки годівлі та багатьох інших чинників, які особливо важливі для добробуту собак. У разі виявлення змін у поведінці собак та зовнішньому вигляді слід звернутися до ветлікаря: лише фахівець може призначити лікування.

Особливості руху є важливими породними ознаками і визначені стандартом для кожної породи собаки.

Термін «*алюр*» означає способи руху з різною швидкістю, які характеризуються своїм особливим ритмом і порядком перестановки кінцівок. На виставковому рингу прийнятті два алюру – це крок і рись.

Характерним алюром *німецьких вівчарок* є низька рись. Рухи вільні, плавні та розмашисті. При цьому опорно-руховий апарат німецької вівчарки працює у такій послідовності, коли одночасно переміщуються задня кінцівка одного боку і передня кінцівка протилежного боку тіла. При правильному співвідношенні висоти у холці і довжини тіла, а також при відповідній довжині кінцівок, забезпечується розмашистий алюр. Собак наче стелеться по землі і складається враження невтомного руху тварини.

Характерний алюр *ротвейлерів* – вкорочена рись і важкий галоп.

Характерним алюром *середньоазіатської вівчарки* є плавна рись та галоп. При русі суглоби передніх і задніх кінцівок вільно розгинаються, спина та попереки пружиняють.

Характерний алюр *кавказької вівчарки* – некваплива рись. Рухи вільні, неквапливі.

Оцінити стан здоров'я собак, розвиток молодняку, якість годівлі та умови утримання дорослих собак можна за станом шерсті.

Особливу увагу приділяють змазуванню шерсті собак жиром рослинного походження – оливковою або кокосовою олією, оскільки вони відіграють важливу роль для загального стану шерстяного покриву собак.

Найкращими показником за ознакою екстер'єру є стан шерсті тварини та підбір стрижки відповідно до особливостей фізіології тварин. Дуже важливо, щоб шерсть у собак завжди була гладенька, блискуча, чиста та у гарному стані.

Виставка в умовах сьогодення – змагання хендлерів та грумерів, професії яких набувають попиту у сучасному світі.

Якщо пудель буде брати участь у виставках, то правильно виконана стрижка просто необхідна. Без неї тварина не буде відповідати прийнятим стандартам. Деякі стрижки, наприклад «Спортивна», можуть бути прийняті не на всіх виставках. Та якщо господар не збирається водити пуделя на виставки, то така стрижка буде дуже зручною у повсякденному житті собаки.

На виставках прийнято оцінювати дві основні та сучасні (удосконалені) стрижки *пуделя*: модерн і класичну (під лева). Для молодих собак існує спрощений варіант стрижки: коротко підстригають тільки морду і лапи, а також трохи підрівнюють шапочку.

Сучасна стрижка (модерн) – це найбільш коротка шерсть на талії і спині, на шиї і на морді, тобто стрижка більш притаманна природним формам пуделя. Класична стрижка – це більш об'ємна передня частина собаки, груди і шия, злиті в єдине ціле, як у лева.

Породи собак із твердою шерстю – тер'єри та шнауцери – самі практично не линяють. Тверду шерсть, що відмирає, необхідно, як мінімум, два рази у рік тримінгувати. У кожного собаки швидкість відростання шерсті індивідуальна, тому основний тримінг повинен проводитися за 1-3 місяці до виставки.

Фокстер'єр жорсткошерстий. Догляд за шерстю собаки повинен бути більш ретельним, ніж у інших тер'єрів. Крім щоденного чищення і вичісування шерсті, фокстер'єру необхідно робити вищипування. Особливо це стосується виставочних собак.

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 1. За даними таблиці 1 описати окремі показники екстер'єру собак породи німецька вівчарка відповідно із стандартними характеристиками породи. Провести аналіз і зробити висновки.

ТАБЛИЦЯ 1

Екстер'єр собак породи німецька вівчарка

Показники	Характеристика
Кондиція	
Конституція	
Зріст	
Грудна клітка	
Рух	
Шерсть	
Окрас	
Темперамент	
Постав передніх кінцівок	
Постав задніх кінцівок	
Нервова діяльність	

Запитання для самоконтролю знань

1. Дайте визначення поняття хендлінгу?
2. Мета та завдання хендлінгу?
3. Наукове обґрунтування поняття «хендлер»?
4. Дайте визначення поняття екстер'єру?
5. Методи оцінки екстер'єру?
6. Які вимоги ставляться при оцінці екстер'єру собак?
7. Визначення впливу екстер'єру на практичне використання собаки?
8. Які ви знаєте способи оцінки екстер'єру собак?
9. Вкажіть, яку термінологію застосовують при описі загального вигляду собаки?
10. Які алюри собак ви знаєте? На яких алюрах оцінюють собак у рингу?
11. Вкажіть, за якими ознаками оцінюють шерстний покрив собак?
12. Які помилки найчастіше зустрічаються при описі собак?

Тема 2.

Особливості проведення виставок собак різних порід

Унаочнення та обладнання: наочні матеріали: таблиці порід собак; відеозаписи кінологічних виставок; фотоальбоми порід собак та кінологічних виступів.

Мета заняття: вивчення сучасних порід собак, різноманітності порід, особливостей участі у виставках–конкурсах.

Теоретичне обґрунтування

На сучасних сертифікатних виставках проводиться аналіз об'єктивної оцінки окремих показників екстер'єру собак різних порід відповідно окомірному описовому методу та порівняння результатів експертизи тварин на виставках *КСУ* різного рангу.

При порівнянні оцінки екстер'єру собак на різних виставках доведено, що сумарні описи зроблені різними експертами однієї собаки, можуть різнитися між собою за лінією верху, особливо довжиною та похилом крупу, будовою передніх та задніх кінцівок.

При проведенні досліджень вивчаються оціночні листи кожного собаки з монопородних виставок рангу САС (сертифікатних виставках національного рівня), а також Міжнародних виставок рангу САСІВ (сертифікатних виставках міжнародного рівня). Експертизу собак проводять різні незалежні експерти FCI (Міжнародної кінологічної федерації) з різних країн, зокрема України.

Аналіз даних якісних ознак проводиться за записами експертів та переводиться у бальну оцінку (5 балів прийнято стандарт породи, 1 —

4 бали — відхилення від стандарту з урахуванням ступеня недоліку або вади).

Відмінно – присуджується тваринам, що максимально наближені до стандарту породи. Допускаються поодинокі, слабо виражені недоліки тілобудови, які не впливають на племінне використання.

Стандарт породи – це детальний опис зовнішнього вигляду собаки певної породи. Сьогодні у більшості країн діють стандарти *FCI*.

Якщо усі досліджувані собаки за експертизою екстер'єру отримують оцінку «відмінно», тобто вони мають достатньо високий породний рівень.

Дуже добре – присуджується тваринам, що володіють типовими ознаками породи. Декілька незначних недоліків, які не порушують морфологію, допускаються.

Добре – присуджується собаці, що володіє основними ознаками породи та має виражені недоліки.

Задовільно – присуджується собаці, яка відповідає породі, але має виражені вади тілобудови.

Дискваліфікація – присуджується собаці, що не відповідає типу, стандарту породи, має дискваліфікуючі вади за стандартом. Тварини демонструють не властиву породі поведінку, мають вади зубної системи або дефекти будови щелеп, нестандартний шерстний покрив або окрас.

Також враховуються присвоєнні оцінки та титули на монопородних та всепородних виставках.

На спеціалізованій (монопородній) виставці проводиться експертиза собак однієї породи. Наприклад, на спеціалізовану виставку, організовану Клубом любителів німецьких вівчарок, записатися можуть тільки власники німецьких вівчарок.

На всепородних виставках часто запрошують експертів, які мають право судити як найбільше порід собак, що можливо пояснює різний рівень оцінки собак на монопородних та всепородних виставках.

Тому на всепородних виставках існує мала ймовірність, що собак буде оцінювати саме провідний спеціаліст по породі, який враховує специфічні показники, особливості вигляду та стан усіх порід загалом в країні та світі.

Поголів'я, що експонувалося на декількох виставках, має відповідати стандарту породи за оцінкою усіх статей тіла.

Досліджуване поголів'я німецьких вівчарок отримує бальну оцінку за такими показниками: постава задніх кінцівок, лінії верху, крупу та якості руху, що є основними особливостями вигляду цієї породи та головними в оцінці екстер'єру.

В опису тварини експерти вказували тільки деякі недоліки будови окремих статей.

Типовими для поголів'я німецьких вівчарок є такі недоліки, як зближення скакальних суглобів, неправильний постав передніх кінцівок, пряме плече, короткий та скошений круп та недостатньо коректна лінія верху.

Експерти пред'являють вищі вимоги при оцінці екстер'єру псів та більш вимогливо оцінюють їх екстер'єр.

На спеціалізовану виставку, організовану Клубом любителів тварин, записатися можуть приватні особи, що утримують німецьких вівчарок в домашніх умовах. Виставки для всіх порід відкриті для собак тих порід, які визнані Американським клубом собаківництва.

У кожній країні є свій клуб собаківництва, але на виставках всі ці клуби повинні підкорятися правилам, розробленим Міжнародною кінологічною федерацією (FCI).

Щоб виставка була централізованим заходом розробляються відповідні правила проведення виставок. Такі правила розробляють організації, які проводять виставки. Кінологічна спілка України – головна кінологічна організація в Україні, що представляє нашу країну в *FCI*. Правила проведення міжнародних виставок розроблені Міжнародною кінологічною федерацією – *FCI*.

Після завершення виставки необхідно провести аналіз її результатів та узагальнення інформації щодо оцінки собак, щоб встановити ефективність участі. Потрібно зіставити цілі та завдання, які ставилися при підготовці до виставки з фактичними результатами.

Більшість учасників не витрачають часу на вивчення різноманітних чинників, що впливають на успіх і, таким чином, ніколи повністю не використовують унікальний потенціал виставок.

Завдання для самостійної роботи студентів

ЗАВДАННЯ 1. Порівняти дані оцінки племінних якостей тварин за показниками екстер'єру, отримані від собак породи німецька вівчарка на монопородних та всепородних виставках міжнародного рівня.

Висновки: аналізуючи показники екстер'єру, відмітити різницю оцінки на монопородних виставках порівняно до оцінки в ринзі на всепородних виставках.

ТАБЛИЦЯ 1

Порівняльна оцінка показників екстер'єру собак породи німецька вівчарка різними експертами, бал

Показники	САСІВ	Монопородна виставка
Формат	4,96	4,96
Кондиція	5,00	4,88
Конституція	5,00	4,91
Зріст	4,96	4,91
Грудна клітка	4,97	4,92
Круп	4,88	4,80
Рух	4,91	4,77
Шерсть	5,00	5,00
Окрас	5,00	4,97
Темперамент	4,97	5,00
Постав передніх кінцівок	4,91	4,88
Постав задніх кінцівок	4,77	4,71

Примітка: САСІВ – всепородна виставка міжнародного рівня

Запитання для самоконтролю знань

1. Що являється основною метою виставки собак?
2. Які ви знаєте виставки собак за рангом?
3. Відповідно яких документів проводяться національні та міжнародні виставки собак?
4. Які титули може отримати собака на виставці?
5. Які ви знаєте правила проведення експертизи на виставці?
6. Що являє собою Стандарт породи?
7. Які вимоги висуваються до порід, які претендують на визнання FCI?
8. Як використовуються затверджені стандарти порід під час експертизи собак?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Була Л. В., Свисенко С. В. Особливості оцінки показників екстер'єру собак на всепорідних та монопорідних виставках кінологічної спілки України. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія «Тваринництво». Суми: Сумський НАУ, 2017. вип. 7 (33). С. 43–48.
2. Максименко А. Г. Менеджмент та маркетинг у собаківництві: курс лекцій. Миколаїв: МДАУ, 2010. 69 с.
3. Петриченко В. В., Лебедева Н. І., Карташова Я. М. Мисливська Кінологія: навч. посіб. для студентів освітньо–кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Лісове та садово-паркове господарство». Запоріжжя: ЗНУ, 2013. 88 с.
4. Севериновська О. В., Пахомов О. Є., Рибальченко В. К. Етологія (основи поведінки тварин): підручник для вищих навчальних закладів. Дніпро: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2010. 292 с.
5. Сусол Р. Л., Косенко С. Ю. Кінологія: курс лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Одеса: ОДАУ, 2020. 134 с.
6. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин: навч. посіб./ М. І. Харенко та ін. Суми: Вид-во «Козацький вал», 2005. 554 с.

ДОДАТКИ

Додаток А. Дискваліфікуючи вади собак

Світлина 1. Німецька вівчарка.

Крипторхізм (усі види); крихка або ніжна конституція; порушення пропорційності будови тіла, пряма постава передніх і задніх кінцівок; коротка м'яка шерсть тощо.

Світлина 2. Середньоазіатська вівчарка.

Крипторхізм (усі види), холеричність, м'яка, хвиляста або кучерява шерсть; зв'язані рухи тощо.

Світлина 3. Кавказька вівчарка.

Крипторхізм (усі види), холеричність, довірливість до сторонніх, м'яка, хвиляста, дуже коротка шерсть, відсутність підшерстку тощо.

Світлина 4. Коллі довгошерстий

Крипторхізм (усі види), холеричність; червоне забарвлення, біле забарвлення з плямами соболиного, чорно-підпалого та блю-мерль тощо.

Крипторхізм; невідповідність по зросту і масі; нетипове забарвлення тощо.

Світлина 5. Такса.

Крипторхізм (усі види), невпевненість, настороженість, злобність, сильна недовірливість та збудливість; дуже довга або хвиляста шерсть тощо.

Світлина 6. Ротвейлер

Крипторхізм; світло-сірі плями на білому фоні, пухнаста шерсть тощо.

Світлина 7. Фокстер'єр жорсткошерстий.

Крипторхізм; м'яка, шовковиста шерсть тощо.

Світлина 8. Фокстер'єр короткошерстий

*Підписано до друку 14.12.2023 р. Формат 64x90/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умов.друк.арк.2.80. Наклад 50 прим. Зам. № 21/12/23*

*Друк: Колективне підприємство «Палітурник»
м. Львів, вул. Руська, 20
тел.: (032) 235-58-78
kr_palityrnik@ukr.net*